

Looduskaitseviktoriinist

12. mail osales Tartu linna ja maakonna looduskaitseviktoriinil 7 võistkonda: Nõo Reaalgümnaasiumist ja Miina Härma Gümnaasiumist 2 võistkonda, Tartu Kivilinna G., Forseliuse G. ja Kommertsgümnaasiumist 1 võistkond. Võistlus oli hasartne ja tasavägine. Võitjaks osutus Tartu Forseliuse Gümnaasiumi võistkond 17 punktiga (Raili Somelar, Jaak Viilipus ja Indrek Viil)

Tark vana öökull istus tammepuul. Mida rohkem ta nägi, seda vähem ta rääkis. Mida vähem ta rääkis, seda rohkem ta kuulis. Miks küll meie pole sellised nagu too tark lind ?

Edward H. Richards

Helle Kont

Riiklik keskkonnaalaste uurimuste konkurss

10.-11. aprillil 2003. a. toimus Tallinna Pedagoogilise Seminari saalis üleriigiline õpilaste keskkonnaalaste uurimistööde konverents. Tööde autorid esinesid konverentsil stenditekkannetega. Neljaliikmeline žürii hindas stendi sisukust, väljanägemist ja ettekannet. Lõplik paremusjärjestus tehti uurimistööde ja stenditekkannete põhjal. Õpilaste uurimistööde hinnati kolmes vanuserühmas: VI – VIII klasside arvestuses saavutas **I koha** Tartu Loodusmaja iluaiaanduse ringi õpilane **Merle Väli**

(Tartu Raatuse Gümnaasiumi 7^A klassist) uurimistööga "Harilikust sibulast" (juhendaja Tiiu Hansen). Õhtul kuulati Aleksei Turovski loengut teemal "Indoneesia loomastiku mitmekesisus" ja imetleti esineja võrratut oskust loomi joonistada. Teisel päeval toimus parimate autasustamine raamatutega. Sellele järgnes ekskursioon Pakri poolsaarele geoloog Tõnis Saarde juhendamisel. Imetleti ka lumist Väana joastikku ja jäist Keila juga.

Tiiu Hansen

BSP-koolide seminar Hiiumaal

Hiiumaa kokkutulekul (8.-10. maini) osales üle 30 inimese erinevatest Eestimaa koolidest. Tartu Loodusmaja oli esindatud 3 õpilasega. Esmesel päeval tutvuti üksteisega ja seati end sisse 4-kohalistes tünnides – kámpingu majades. Teisel päeval toimus ringsõit mööda Hiiumaad. Loodusteadlane Tiit Leito tutvustas meile Hiiumaa linde ning rääkis Kassari rannaniitudest ja Käina lahe ravimudast. Külastasime linnuvaatlustorni ja vaatasime slaide Hiiumaa loodusest. Binoklitega saime vaadata linde – suuri valgepõsk-

laglede parvi ja hallhanesid. Huvitavamad objektid, mida veel külastasime olid Köpu tuletorn, Ristimägi, Sääre Tirp ja Helmerseni suurkivid. Köpu tuletorni juures õppisime samblikke, et osaleda õhu kvaliteedi projektis. Külastasime ka Kärdla vana kalevivabriku kvartalit ning keskkonnateenistust. Ühes püstkojas kohtasime karvasjalg kakku, kes hiljem ära lendas. Viimasel õhtul tutvustasid kõikide koolide õpilased oma kooli keskkonna-alast tegevust. Hästi tore ja huvitav üritus oli.

Kaidi Meus

TARTU LOODUSMAJA

Riia 185a, 51014 Tartu
Lille 10, 51010 Tartu

Telefon: (07)361 693; (07)361 695
Fax: (07)361 694

Email: maja@loodusmaja.park.ee
www.tartuloodusmaja.edu.ee

Väljaandja: Ajakirjagrupp
Peatoimetaja: Timo Uustal
Vihjeliin: tnla@hotmail.ee

Ajakirjagrupp internetis -
<http://www.hot.ee/tnla>

Noorteadlaste konkursist

2003. aasta õpilaste teadustööde riikliku konkursi tulemused on selgunud. 9. mail anti Tartus, Haridus- ja Teadusministeeriumi saalis võitjatele kätte aukirjad, preemiad ja medalid.

Loodusmaja esindas sel konkursil **Timo Uustal** tööga "Keskkonnaalased käitumisharjumused Tartus, Eestis ja mujal maailmas" millega saavutas teadusliku potentsiaali eripreemia.

Eesti esindajatena lähevad 2003. aasta Euroopa Liidu Noorte Teadlaste konkursile Budapesti järgmised tööd: Taavi Tillmann (St. Clare's College, Oxford) - "Keha pikkuse ööpäevase kõikumise ja füüsilise aktiivsuse vaheline seos" Mihkel Kree, Aigar Vaigu (Hugo Treffneri Gümnaasium) - "Lääts optilise paralleelprotsessorina Fourier' teisendusteks"

Maa päev Tartu Loodusmajas

Maa päeva tähistati esmakordselt Ameerika Ühendriikides 1970. aastal. Siis protestisid miljonid inimesed keskkonna saastamise vastu. Tänapäeval tähistatakse Maa päeva kõikjal maailmas erinevate ettevõtmistega – festivalidega, autovaba päevaga, koristusaktioonidega, konverentsidega, puude istutamisega jne. Maa päeval püütakse inimeste tähelepanu juhtida sellele, et keskkond, kus me elame, on suures ohus. Normaalse elukeskkonna säilimise heaks saab iga inimene anda on panuse. Meie mõju keskkonnale sõltub meie igapäevastest valikutest – kas läheme tööle isikliku autoga, trammiga, jalgrattaga või jalgsi, kas piirame oma vee tarbimist vastavalt vajadusele, või laseme sel vabalt voolata (eriti kui ise selle eest maksma ei pea), kas lülitame töölt tulles televiisori sisse ja magama minnes välja või vaatame ainult meid huvitavaid saateid, kas ostame ainult neid kaupu, mida tegelikult vajame või ka "hulludel päevadel" kraami mida ehk kunagi vaja läheb, kas topime kõik meile mittevajaliku ühte prügikasti või sorteerime oma jäätmed jne. Mida arenum on ühiskond, seda rohkem on valikuvõimalusi ja ilmselt ka raskem õigeid – **keskkonnasõbralikke** - valikuid teha.

22. aprillil toimus Tartu Loodusmajas juba VIII Maa päeva konverents "Meie elukeskkond 2003". Konverentsi eesmärgiks oli teadvustada õpilaste uurimustööde ja keskkonnaprojektide kaudu meie elukeskkonna tingimusi ja tutvustada konkreetseid ettevõtmisi, mida on Eesti koolides parema keskkonna heaks tehtud.

Seekordne konverents oli eriti osavõtjaterohke. Esinejaid oli 13 koolist kokku 30 ettekandega. Ettekannete temaatika oli väga mitmekesine. Kuuste Põhikooli õpilased olid välja arvanud säästupirnide paigaldamisest tulenenud energiasäästu ning uuele küttesüsteemile üleminekuga kaasnenud tulu. Õpperadu tutvustasid Kildu Põhikooli ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilased. Kuulsime huvitavaid ettekandeid transpordi poolt tekitatud reostusest, müra probleemidest, jäätmaadest, šoti mägiveistest, Kanepi reovee mõjust Võhandu jõe jpm. Saime teada, et Ida-Virumaa tuhamägedelt leidsid Järve Gümnaasiumi õpilased 11 liiki orhideesid. Need kasvukohad puuduvad ka Keskkonnaministeeriumi looduskaitse registris. Internetiküsitlusel uuriti noorte keskkonda mõjutavaid käitumisharjumusi (ca 1600 vastust 35 riigist s.h. ka Eestist (lisainfo Fims Magazine'st — www.fims.ee ja eelmisest Kuldkinga teatajast)

Pea 5 tundi kestnud konverentsil said esinejad vajaliku esinemiskogemuse ja kõik 55 osalejat palju kasulikke teadmisi, mis aitavad neil edaspidi teha õigeid, keskkonnasõbralikke valikuid. Maa päeva konverentsi rahastas Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Sirje Janikson

Loodusmaja tublimate õpilaste tulemused

XLII bioloogiaolümpiaadil Tartus, 26.-27. aprillil 2003:

- **Indrek Viil** (Iluaiaanduse ring) – A klassi II järgu diplom, rahvusvahelise bioloogiaolümpiaadi kandidaat
- **Merle Väli** (Iluaiaanduse ring) – VII kl., III järgu diplom
- **Maido Lüiste** (Lilleseade ring) – VIII kl., III järgu diplom

XXIX geograafiaolümpiaadil Türil, 9.-11. mail 2003:

- **Kaia Ojamäe** (Geoloogia- ja keskkonnaring) Forseliuse Gümnaasium – VIII kl. 4. koht